

Ontologie

Ontologie je – vyložíme-li jen to pojmenování – věda (LOGOS, pojednání, teorie apod.) o „jsoucím“ (TO ON). Jestliže Raul Corazzon (<http://www.formalontology.it/>) začíná svůj výklad větičkou „Ontology is the theory of objects and their ties.“, můžeme na to reagovat hned od tohoto momentu: pokud by se „ontologie“ měla zabývat jen „objekty“, a pokud by to mělo – viz srovnání s Aristotelem – znamenat, že se zabývá objekty jakožto objekty, nebo ještě lépe: že se zabývá objekty, pokud to jsou ryzí objekty (nebo pro nás: pouhé objekty), musíme okamžitě upozornit, že všechny tzv. „objekty“ (a takovými „objekty“ jsou pochopitelně i vztahy či souvislosti mezi „objekty“ – není jasné, proč Corazzon užívá raději termínu „ties“ místo „relations“ – ale to by vyžadovalo samostatný rozbor) jsou našimi myšlenkovými konstrukty. A nemá-li jít o „pouhé“ objekty, nýbrž o „skutečnosti“, mající vedle vnější (předmětné, objektní) stránky také stránku vnitřní (nepředmětnou, subjektní), museli bychom v důsledku toho vymezit ontologii jako (filosofickou) vědu či teorii, zabývající se jsoucný, která mají obě stránky, tj. předmětnou i nepředmětnou, jenom po jedné stránce, totiž po té předmětné (objektní). Pak by bylo nutno najít pojmenování pro takovou filosofickou disciplínu, která by byla soustředěna buď pouze na nepředmětnou (subjektní) stránku jsoucen, nebo která by trvala na neoddělitelnosti obou stránek a na nepominutelnosti žádné z nich (takže by se zabývala nezbytně oběma). V prvním případě by bylo vhodné mluvit o „méontologii“, ale v druhém případě by bylo třeba nejspíš rozhodnout, zda by „ontologie“ měla v sebe zahrnout také „méontologii“, nebo naopak zda by obojí neměla do sebe pojmut spíše „méontologie“. V každém případě by však bylo třeba trvat na tom, že všechna pravá jsoucná jsou vybavena obojí stránkou, takže žádnou z nich nelze přehlížet a už vůbec ne pomíjet. (Zvláštní pozornost je pak ovšem zapotřebí věnovat případům skupin nebo hromad jsoucen, kterým ovšem ona „vnitřní“ neboli „nepředmětná“ stránka chybí – aniž by ovšem chyběla těm jsoucům, o jejichž skupiny nebo hromady by šlo.)

(Písek, 081217-2.)